

A-Magasinet 2. nov. 1991. 100757
Nr. 44 - 1991.

Nazistene og etterkrigstiden

Det er over 50 år siden tyskerne okkuperte Norge, men fortsatt lever krigsminnene, og det vekker gjerne sterke følelser når vi ripper opp i gamle sår. Noen av oss blir vel aldri ferdige med det vi opplevde den gangen, men også folk fra yngre generasjoner kan ha sine sterke meninger om det som hendte, slik vi ser i ett av svarbrevene nedenfor. Vi kan ikke få med alle lesereaksjonene på innlegget til «En av de navnløse», men her er et lite utvalg.

H.J.S.

Til «Navnløs»

Jeg vil gjerne svare «Navnløs», som skriver om et tredje slags besteforeldre i nr. 35. De spør om denne gruppe 3 noen sinne vil bli tilgitt eller godtatt? Nei – tenk det tror jeg neppe!

Jeg har akkurat i disse månedene lest endel bøker fra krigstiden og de følger den fikk for mange nordmenn. Det kommer stadig nye bøker også – man blir visst aldri ferdig med å drøfte det som foregikk. En ting er iallfall sikkert: Noen tilgivelse for medlemskap evt. aktiviteter under krigen finnes det ikke her i Norge.

Jeg har bodd like ved en slik familie, og har fulgt ganske godt med i deres skjebne. Tidligere NS-medlemmer har vært – og er fremdeles – fritt vilt. Det er liksom så godt å ha noen det går an å hate offentlig! Barna i denne familien er også blitt mobbet gjennom hele skoletiden, men er nå gift og bosatt andre steder – også i andre land. Men NS-mannen bor her fremdeles med sin fortid! Og folk blir visst aldri ferdig med å snakke!

To ganger mistet mannen sin veldrevne forretning. De ansatte gikk bak ryggen på ham og påsket ut metoder for å bli

kvitt ham, slik at de kunne overta selv. Så måtte de starte på nytt, flytte; begynne helt på bunnen. Det som var rart, var at han var meget populær i sin forretningsvirksomhet! Men det hjalp liksom ikke når de kom med det der med NS. Da var det bare å luske avsted med halen mellom bena.

Hans kone var ikke medlem av NS, og gjorde ikke noe klanderverdig under krigen. Men hun måtte jo følge med når flyttelasset gikk. Og det gikk aldri langt nok, har jeg forstått, for nissen fulgte med på lasset! Du verden hvor godt det må gjøre å få svertet en annen – «ligger han enn i støvet»? Her er det ikke snakk om å bruke den enkle leveregel Jesus brukte på kvinnen som hadde syndet: «Gå, men synd ikke mere!»

Nei, tenk, jeg har helt mistet troen på tilgivelse i dette tilfellet! Tenk bare på hva vi opplevde på TV da Hanna Motes sto frem og ønsket så inderlig å få norsk statsborgerskap! Hun fikk det aldri – og søker ikke mer! Norge

Imot godkjenning.

Bike 22 år, hatefuldt imot all tilgivelse eller godkjenning, da hennes foreldre døde under krigen p.g.a. "nasistene". Underforstått: Drept av "nasister?"

(Forkortet til dette p.g.a. manglende plass)

(25-30 år før piken ble født? ! Sic!

«Landssvik-oppgjøret»?

I A-Magasinet nr. 35 leste jeg et innlegg fra en mann som ble dømt under rettsoppgjøret i 1945.

Rettsoppgjøret blir også kalt landssvik-oppgjøret, men det er feil. Det var intet landssvik-oppgjør. Det var et politisk oppgjør, det var seierherrenes hevn over taperne. Bare Quislings tilhengere ble straffet. Ap-folk som aktivt hadde understøttet Hitlers krigføring på norsk jord, slapp straff.

Mens krigen raste i Norge i 1940, dro flere hundre norske arbeidere til Værnes flyplass for å jobbe for tyskerne. De utvidet rullebanen slik at det ble lettere for Hitlers bombefly å starte med full last. Bombeflyene var stadig på vingene for å bombe ihjel norske soldater. Det var ikke lang vei til fronten, bare noen minutters flytur. Mens norske soldater kjempet tappert mot en overlegen fiende, gjorde norske arbeidere Værnes til en verdifull base for den samme fiende.

Også på Fornebu fikk tyskerne god hjelp av norske arbeidere i april 1940. Fornebu ble bombet av RAF flere netter på rad, men skadene ble hurtig reparert av Ap-folkene om dagen. Under rettsoppgjøret ble imidlertid ingen av arbeiderne fra Værnes og Fornebu dømt for bistand til fienden. Det ble heller ikke de ca. hundre tusen andre norske arbeidere som senere i okkupasjonstiden jobbet frivillig på Hitlers festningsanlegg i Norge.

Ifølge landssvikanordningen §5 skulle nemlig Ap-folk ikke straffes for landssvik. Den fritok for straff en bestemt klasse mennesker som hadde deltatt i hva loven forøvrig betegnet som straffbare handlinger. At Ap-regjeringen derved fritok Ap-folk for straff for straffbare handlinger som alle andre klasser i samfunnet uten videre ble straffet for, viser tydelig at det ikke var et landssvik-oppgjør. Det var seierherrenes hevn